

Sesonginfluensa kommer fra Øst- og Sørøst-Asia

De årlige influensaepidemiene forårsakes av virus fra Øst- og Sørøst-Asia og spres som følge av reise- og handelsaktivitetene. Den nye kunnskapen kan gi en bedre vaksine.

A(H3N2)-viruset er det influensaviruset som i størst grad forårsaker sykdom og død som følge av influensa. På grunn av kontinuerlige endringer i et av virusets overflateantigen (hemagglutinin) får vi med jevne mellomrom influensaepidemier. Opphavsstedet for disse epidemiene har vært uklart frem til nå. En multinasjonalt forskergruppe har utført antigenetiske og genetiske analyser av humant influensa A(H3N2) for å komme nærmere et svar på om en ny epidemi er bestemt sted skyldes persistent virus fra forrige epidemi eller om den stammer fra epidemier i andre regioner (1).

Forskerne analyserte hemagglutinin i 13 000 H3N2-virus fra seks kontinenter i perioden 2002–07. Resultatene viste at det var en kontinuerlig sirkulasjon i Øst- og Sørøst-Asia via et nettverk av overlappende epidemier i flere regioner. Sesonginfluensa forårsaket av nye H3N2-varianter fra Øst- og

Sørøst-Asia når Oceania, Nord-Amerika og Europa etter 6–9 måneder og Sør-Amerika noen måneder senere. Reise- og handelsforbindelsene kan forklare dette mønsteret.

– Dette er en svært interessant studie, sier lege Solveig Hauge ved Influenzasenteret, Universitetet i Bergen. Siden influensaviruset stadig er i endring, må influensavaksinen oppdateres årlig. Enkelte år samsvarer vaksinen likevel dårlig med det sirkulerende viruset, noe som resulterer i en ned-satt vaksineeffektivitet.

Hvis trenden som ble observert i studieperioden representerer et generelt spredningsmønster, kan man ved å intensivere overvåkingen av influensa i Øst- og Sørøst-Asia oppdage nye influensavarianter tidligere. Denne kunnskapen kan brukes til å bedre samsvaret mellom vaksineviruset og det sirkulerende viruset og på denne måten få en mer effektiv vaksine, sier Hauge.

Trine B. Hauge

trine.b.haugen@hf.hio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Russell CA, Jones TC, Barr IG et al. The global circulation of seasonal influenza A (H3N2) viruses. *Science* 2008; 320: 340–5.

Firedobling av nye infeksjonssykdommer siden 1940

Kunnskap om tidligere epidemier gjør det mulig å forutsi og forebygge fremtidige pandemier.

Forskere har analysert 335 utbrudd av infeksjonssykdommer i perioden 1940–2004 (1). Antall nye infeksjoner ble firedoblet i denne perioden. Utbruddene var signifikant korrelert til befolkningstetthet, befolkningsvekst, miljøfaktorer og økologiske forhold. 60 % av infeksjonene oppsto hos dyr, hvorav tre fire-deler hos ville dyr, f.eks. sarsvirus, Ebolavirus, H5N1-influenzavirus. Halvparten av de nye infeksjonene skyldtes bakterier, bl.a. som følge av økende resistens, slik som multiresistent tuberkulose.

På bakgrunn av tidligere utbrudd mener forskerne å kunne identifisere opprinnelsessteder for fremtidige alvorlige infeksjoner: Sørøst-Asia, det indiske subkontinent og Afrika, dvs. tidligere isolerte områder med stort biologisk mangfold som blir befolket i høyt tempo. Antall nye infeksjonssykdommer vil fortsette å øke, og zoonoser vil bli de viktigste og farligste infeksjonene for mennesker. Man har nå et godt

grunnlag for å forutsi hvor de nye epidemiene vil oppstå.

– Denne studien viser den økende betydningen av resistente bakterielle infeksjoner og infeksjoner overført fra dyr til mennesket, sier professor Johan N. Bruun ved Universitetet i Tromsø. Økende reisevirksomhet øker risikoen for spredning. Resultatene viser betydning av god beredskap både for effektiv behandling og forebyggende tiltak, slik som vaksineutvikling, vaksinasjon og isoleringsmuligheter for å stoppe spredning.

De infeksjonsmedisinske enheter ved norske regionsykehus må styrkes. Dessuten må antimikrobielle midler ikke misbrukes – dette for å unngå utvikling og spredning av resistente mikrober. Det er også viktig er rike land tar ansvar for å øke levestandarden og utbyggingen av helsevesenet i utviklingsland, sier Bruun.

Jan H. Dobloug

jan.dobloug@gjensidige.no
Oslo

Litteratur

1. Jones KE, Patel NG, Levy MA et al. Global trends in emerging infectious diseases. *Nature* 2008; 451: 990–4.

Hivpasienter har høyere forekomst av kreft

Hivpasienter har signifikant høyere forekomst av flere krefttyper som ikke er relatert til aids. Det viser en studie publisert i *Annals of Internal Medicine* (2008; 148: 728–36).

Studien sammenliknet data fra 54 780 hivpasienter som ble fulgt fra 1992 til 2003, med data fra den generelle amerikanske befolkningen. Hivpasienter hadde høyere risiko for bl.a. Hodgkins lymfom, melanom, leukemi, nyre-, lever-, colon- og lungekreft.

Testosteron og seksuell tilfredshet hos kvinner

Øker testosteronspray antall tilfredsstillende seksuelle hendelser hos premenopausale friske kvinner som er utilfredse med seksuallivet? Det var spørsmålet man ønsket å besvare i en ny prospektiv, randomisert og placebokontrollert undersøkelse (*Ann Intern Med* 2008; 148: 569–77).

Studien omfattet 261 kvinner i alderen 35–46 år som ble randomisert til placebo eller til en av tre transdermale testosterondoser.

Placeboeffekten var stor. Etter 16 ukers behandling rapporterte alle et høyere antall tilfredsstillende seksuelle hendelser. Kun den midterste doseringen hadde et statistisk signifikant høyere effektmål enn placebo. Det var usikkert om effekten er klinisk signifikant. Tilfredsstillende seksuelle hendelser influeres av mange andre faktorer enn et lavt testosteronnivå (*Ugeskr Læger* 2008; 170: 1896).

Papaverin like effektivt som diklofenak mot nyrestein

Papaverin, et spasmyolytikum, er like effektivt som diklofenak til behandling av akutte smerter ved nyrestein. Det er konklusjonen i en ny prospektiv, kontrollert og enkeltblind studie (*J Urol* 2008; 179: 1411–4).

Studien omfattet 86 pasienter med akutte nyresteinsmerter randomisert til enten diklofenak (75 mg intramuskulært), papaverin (120 mg intravenøst) eller en kombinasjon av begge.

Etter 20 minutter opplevde pasientene i alle gruppene signifikant mindre smerter. Det var ingen signifikant forskjell på smertelindring mellom gruppene.